

ЗЛАТНА ДОБРУДЖА

1.

Легналь съмъ подъ орѣха, завиль съмъ се съ ямурлука, скръстиль съмъ рѣце подъ главата си и гледамъ небето. Синьо и бистро като сълза.

Спустнала се е тиха юлска нощъ, прегърнала е родната земя, залюлѣла я до пазвата си и я приспива, като майка.

Само щурцитѣ не спятъ и свирятъ, свирятъ — сякашъ утре день нѣма. Жетваритѣ сж се прѣснали край кръстцитѣ и сънътъ е притвориль очитѣ имъ съ мекитѣ си длани.

Само азъ и щурцитѣ не спимъ.

Гледамъ небето и ми се струва, че то се е спустнало на две копрали надъ мене. И ми се иска да стана, да се изкача на орѣха, да протегна рѣце и да изжсамъ всичкитѣ звезди, които сж свѣтнали по него. Да изпълня пазвата си съ тѣхъ, да трѣгна по равна Добруджа и да спустна по една звезда въ всѣко сърдце.

За да съмне въ душитѣ на всички добруджанци и отъ пламъка на всѣко сърдце да лумне буенъ огънь и да разтопи рѣждавитѣ вериги на робията. . .

2.

Изкачихъ се на стария орѣхъ. Чакъ до върха. По-високо отъ мене сж само облацитѣ. Да рече и до тѣхъ ще стигна, но спиратъ ли се тѣ, стигатъ ли се?

Предъ мене се е прострѣла равната, хубавата, ненагледната добруджанска земя: голѣма, голѣма — чакъ до небето опира. И галена, галена — да я грабнешъ въ рѣцетѣ си и да не я пустнешъ.

Нивитѣ сж я накичили съ злато, ливадитѣ съ бисери, полянитѣ съ китки. А Дунавътъ се извилъ и я опасаль съ сребърень поясъ, като млад-да невѣста. И слънцето се е влюбило въ нея — цѣль день я гори съ погледа си.

А вечеръ, когато нощта го подгони да си върви, то дълго наднича къмъ Кубадинъ и току гледа да се улови съ златнитѣ си прѣсти за облацитѣ и да остане да ѝ се порадва още малко. . .

И когато нощта се спустане надъ равнината и въ нивитѣ запѣятъ щурцитѣ, небето кѣса една по една звездитѣ си и ги хвърля върху нея, за да запали надеждитѣ ѝ за по-добри дни, за по-свѣтли бѣжднини.

Защото хубава е златна Добруджа, ала е мѣченица. . .

3.

Седя край огнището, въ което плачатъ две главни и слушамъ какво ми разказва мама.

Не била нѣкога тѣжна Добруджа. Чучулигитѣ не пѣли така високо надъ нея и майкитѣ не палѣли за милость кандила предъ Богородица.

Единъ день надъ избуелитѣ добруджански ниви се извилъ черенъ змей и изгасиль всичкитѣ звезди на небето. Птичкитѣ се скрили въ клонитѣ на дърветата и млькнали. Орачитѣ захвърлили ралата си въ раздипленитѣ угари.